РАДА
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань освіти, науки та інновацій

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

До протоколу № 220
від 28 жовтня 2026 року

ВИСНОВОК

до проєкту Постанови
про Програму діяльності Кабінету Міністрів України
(реєстр. № 15521 від 17.08.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука на своєму засіданні 28 жовтня 2026 року (протокол № 220) розглянув проєкт Постанови Верховної Ради України «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 15521 від 17.08.2026), поданий Кабінетом Міністрів України.

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку визначений головним з опрацювання цього законопроєкту.

Проєктом Постанови пропонується схвалити Програму діяльності Кабінету Міністрів України (далі – Програма), якою визначаються стратегічні і програмні цілі, критерії та показники досягнення програмних цілей, а також операційні цілі та завдання, виконання яких має ключове значення в роботі Уряду.

Проєкт Програми діяльності Кабінету Міністрів України було підготовлено на підставі пропозицій членів Кабінету Міністрів України з урахуванням результатів нарад, проведених під головуванням Прем'єр-міністра України 16 липня, 29 липня, 12 серпня, робочих консультацій з комітетами Верховної Ради України та обговорення під час засідання Ради Коаліції, яке відбулося 13 серпня 2026 року.

Проєкт Постанови стосується предмета відання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у частині реалізації державної політики у сферах освіти, науки, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку на своєму засіданні 26 серпня 2026 року (протокол № 268) розглянув подану Кабінетом Міністрів України Програму та за результатами розгляду **прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України схвалити її.**

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції не має пропозицій та зауважень до проєкту Постанови.

Національна академія педагогічних наук України за результатами розгляду проєкту Постанови також повідомила про **відсутність пропозицій та зауважень.**

Національний фонд досліджень України (далі – НФДУ) надав пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Програми. Зокрема, НФДУ звернув увагу, що в межах операційної цілі 5 Міністерства освіти і науки України «Створення прозорого та інноваційного середовища» НФДУ відведено роль у реалізації завдань, пов'язаних із переходом до продуктивної, інноваційної, інвестиційно та експортно орієнтованої економіки, а також із стимулюванням розвитку внутрішнього виробництва. Водночас НФДУ зазначив, що відповідно до законодавства не наділений повноваженнями щодо фінансування інноваційної діяльності та стимулювання розвитку внутрішнього виробництва.

У зв'язку з цим НФДУ запропонував уточнити завдання 5.3 операційної цілі 5, виклавши його в редакції, яка передбачає забезпечення зростання частки конкурентного фінансування науково-технічних досліджень і розробок, зокрема через НФДУ, з пріоритетом на розвиток інноваційного сектору та інтеграцію до світового наукового і технологічного простору. Також запропоновано відповідно уточнити критерії та показники досягнення цієї цілі.

Окремо НФДУ зазначив, що не був залучений центральними органами виконавчої влади до надання пропозицій до проєкту нормативно-правового акта, який безпосередньо впливає на його діяльність.

Національна академія наук України (далі – НАН України) загалом позитивно оцінює спрямованість Програми на розвиток освіти, науки та інновацій, однак звертає увагу на низку системних недоліків і надає пропозиції щодо її доопрацювання. Зокрема, НАН України звертає увагу на недостатню конкретизацію механізмів та обсягів фінансового забезпечення передбачених заходів, відсутність належного відображення законодавчо встановленого орієнтира фінансування науки, необхідність удосконалення механізмів базового та конкурсного фінансування наукових установ, а також забезпечення належного фінансування наукових працівників з урахуванням результатів державної атестації.

Окремо НАН України наголошує на необхідності збереження і відтворення кадрового потенціалу науки, зокрема шляхом підтримки молодих учених, постдокторантів, створення умов для повернення українських науковців із-за кордону та їх реінтеграції у вітчизняну наукову систему. НАН України також пропонує конкретизувати заходи щодо розвитку дослідницької інфраструктури, підтримки наукових досліджень, пов'язаних із національною безпекою та обороною, розвитку міжнародного наукового співробітництва та інтеграції України до Європейського дослідницького простору.

Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (далі - НДЦ ІПР НАН України) за результатами експертизи проєкту Постанови підготував окрему аналітичну записку із зауваженнями та пропозиціями в частині, що стосується освіти, науки та інноваційної діяльності.

НДЦ ІПР НАН України, зокрема, звертає увагу на недостатню системність науково-технологічної та інноваційної політики, оскільки відповідні інструменти розподілені між кількома центральними органами виконавчої

влади, тоді як наскрізний механізм координації фундаментальних і прикладних досліджень, технологічних розробок, інтелектуальної власності, трансферу технологій, фінансування інновацій та їх комерціалізації чітко не визначений.

Крім того, НДЦ ІПР НАН України вказує на недостатню конкретизацію фінансового забезпечення передбачених Програмою заходів. На його думку, підвищення оплати праці, збільшення стипендій, створення дослідницьких центрів і кампусів досконалості, придбання наукового обладнання та збільшення конкурсного фінансування потребують чіткішого визначення середньострокового ресурсного забезпечення. У зв'язку з цим запропоновано встановити середньострокову ресурсну рамку розвитку науки та інновацій на 2026–2027 роки з узгодженими орієнтирами державного, конкурсного, приватного та міжнародного фінансування і дорожньою картою досягнення законодавчо визначеного рівня фінансування науки не менше 1,7 % ВВП.

Крім того, Комітет звертає увагу на необхідність доопрацювання питань, зазначених у Таблиці 1.

Таблиця 1 - Ключові питання у сферах освіти і науки, що потребують додаткового врахування у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України

№	Питання, яке потребує уваги	Операційна ціль	Завдання	Пропозиції	Пояснення
1	Якість освіти та подолання освітніх втрат	Операційна ціль 4. Актуалізація змісту освіти відповідно до потреб держави, економіки та відновлення	Завдання **4.6 «Створити умови для досягнення кожним учнем базових результатів навчання»**	Доповнити критерії та показники досягнення програмної цілі Міністерства освіти і науки України вимірюваними показниками, які характеризують не лише здійснення заходів та охоплення ними учасників освітнього процесу, а й фактичні результати державної політики у сфері освіти, зокрема щодо підвищення якості освіти, подолання освітніх втрат та забезпечення досягнення здобувачами освіти визначених результатів навчання.	У Програмі якісна освіта визначена одним із головних чинників розвитку людського капіталу, а серед завдань МОН передбачено створення умов для досягнення кожним учнем базових результатів навчання. Водночас показники переважно вимірюють **кількість здійснених заходів**: облаштованих закладів, автобусів, освітніх просторів тощо. Не визначено, як вимірюватиметься **покращення результатів навчання дітей та скорочення освітніх втрат**. Тобто формально всі кількісні показники можуть бути виконані, але вони не дадуть відповіді на питання, чи стала освіта якіснішою.
2	Готовність до запровадження профільної середньої освіти	Операційна ціль 4. Актуалізація змісту освіти відповідно до потреб держави, економіки та відновлення	Завдання **4.5** щодо продовження пілотного етапу реформи НУШ на рівні профільної середньої освіти.	Конкретизувати показники готовності системи загальної середньої освіти до запровадження профільної середньої освіти, передбачивши оцінювання не лише кількості закладів, у яких запроваджено профільне навчання за новим державним стандартом, а й готовності мережі академічних ліцеїв, їх кадрового, матеріально-технічного та організаційного	Програма передбачає продовження пілотного етапу НУШ на рівні профільної середньої освіти, а одним із результатів на 2027 рік визначає запровадження профільного навчання за новим державним стандартом у **2 000 закладах**. Однак кількість закладів сама по собі **не показує готовність системи до реформи**. Важливо бачити, чи сформована спроможна мережа

				забезпечення, доступності профільної освіти для учнів незалежно від місця їх проживання.	ліцеїв, чи є необхідні педагогічні кадри, обладнання, можливість реального вибору профілів, підвезення та, за потреби, проживання учнів.
3	Системна модель оплати праці педагогічних працівників	Операційна ціль 1. Забезпечення престижності і конкуренто-спроможності професій педагога і науковця	Завдання **1.1** - підвищити посадові оклади педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників та зменшити розрив у заробітних платах молодого і досвідченого педагогічного працівника.	Чітко визначити кінцевий результат реформування системи оплати праці педагогічних працівників та узгодити відповідне завдання з критеріями і показниками його досягнення. Програма має визначати не лише розмір підвищення заробітної плати у 2026–2027 роках, а й очікуваний результат щодо формування сталої та прозорої моделі оплати праці педагогічних працівників. Комітет у своєму Висновку до законопроєкту реєстр. 16000 «Про Державний бюджет України на 2027 рік» рекомендував, зокрема, до 31.03.2027 розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проєкт Закону щодо нової моделі оплати праці педагогів та науковців. Відтак пропонується доповнити завдання пунктом 1.5 (Операційна ціль 1) щодо підготовки законопроєкту про нову модель оплати праці педагогів та науковців.	Завданням 1.1 передбачено підвищення посадових окладів педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників та зменшення розриву в оплаті праці молодого і досвідченого педагогічного працівника. Водночас показником є **20-відсоткове підвищення зарплати** педагогічним і науково-педагогічним працівникам та подання до Верховної Ради України законопроєкту про перегляд системи формування і збільшення зарплат. Відсутня кореляція між підвищенням зарплати педагогічним і науково-педагогічним працівникам та поданням до Верховної Ради законопроєкту про перегляд системи формування і збільшення зарплат.
4	Навчання протягом життя та освіта дорослих	Операційна ціль 3. Забезпечення підтримки здобувачів освіти	Найближчим за змістом є завдання **3.6** щодо	Конкретизувати завдання та показники державної політики у сфері навчання впродовж життя та освіти дорослих, зокрема щодо	У програмній цілі МОН **навчання впродовж життя** прямо визначено одним із драйверів розвитку людського капіталу. Однак

			запровадження в ЄДЕБО індивідуальних навчальних рахунків для обліку та підтримки навчальних досягнень у системах формальної та неформальної освіти протягом життя.	доступності навчання, професійної перепідготовки і підвищення кваліфікації дорослого населення, визнання результатів неформального та інформального навчання та створення відповідних механізмів фінансування і підтримки.	далі ця складова представлена переважно експериментальним проєктом із запровадження в ЄДЕБО індивідуальних навчальних рахунків для обліку та підтримки навчальних досягнень у формальній і неформальній освіті. Тобто передбачено **інструмент обліку результатів навчання**, але не визначено, як держава забезпечуватиме дорослим реальну можливість навчатися, проходити перепідготовку, підвищувати кваліфікацію та визнавати результати неформального й інформального навчання.

Підкомітет з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу на своєму засіданні від 5 жовтня 2026 року розглянув проєкт Постанови Верховної Ради України «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 15521 від 17.08.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, надані до нього експертні висновки та запропонував розглянути це питання на засідання Комітету та прийняти рішення за результатами обговорення та представлення Міністерством освіти і науки України Програми в частині, що стосується розвитку освіти і науки.

Заслухавши та обговоривши інформацію Міністра освіти і науки України А. Бутенка, Голови Комітету С. Бабака, голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Р. Грищука та широко обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проєкт Постанови Верховної Ради України «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» (реєстр. № 15521 від 17.08.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу з подальшим доопрацюванням Програми до другого читання та врахуванням пропозицій, що містяться у цьому Висновку.

2. Направити цей Висновок, висновки Національного фонду досліджень України та Національної академії наук України до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, визначеному головним з підготовки цього проєкту Постанови.

Голова Комітету **Сергій БАБАК**